

Popravni kolokvij/izpit

15. 9. 1999

1. Sila, ki napenja gumijast trak, je takole odvisna od temperature T in dolžine traku x : $\mathcal{F} = aT \left(\frac{x}{l} - \frac{l^2}{x^2} \right)$. Konstanta a je enaka 0.02 N/K, l pa pomeni dolžino nenapetega traku in znaša 1 m. Kako je razlika specifičnih toplot $c_{\mathcal{F}} - c_x$ odvisna od raztezka traku? Kolikšna je, če je pri 300 K trak raztegnjen za 5 cm?
2. Jeklenka z 1 kg vrele vode se nahaja v evakuirani posodi s prostornino 1 m³, ki se nahaja v termostatu. Jeklenka počí. Koliko toplote izmenja posoda s termostatom, če je njegova temperatura 100°C? Koliko pa je izmenja, če znaša temperatura termostata 52°C? Izparilna toplota vode znaša 2.257 MJ/kg pri 100°C in 2.377 MJ/kg pri 52°C, tlak nasičene vodne pare pri 100°C pa je enak 1.0133×10^5 Pa. Kilomolska masa vode je 18 kg/kmol.
3. Denimo, da je interakcija med atomi neidealnega plina takšna:

$$\phi(r) = \begin{cases} \infty, & r < \sigma, \\ \phi_0 \left(\frac{r}{\sigma} - 2 \right), & \sigma < r < 2\sigma, \\ 0, & r > 2\sigma. \end{cases}$$

Liter takšnega plina pri temperaturi 300 K izotermno raztegnemo na desetkratno prostornino. Koliko toplote izmenja pri tem z okolico? Za koliko se rezultat razlikuje od tistega, ki bi ga dobili za idealni plin? Kolikšen del popravka izvira od privlačnih in kolikšen del od odbojnih sil med atomi? Začetni tlak znaša 10^7 Pa, interakcijska konstanta $\phi_0 = 10^{-3}$ eV in dolžina $\sigma = 0.2$ nm.

4. V nek plin potopimo plošči, narejeni iz različnih adsorbirajočih snovi. Če se atom plina adsorbira na prvi plošči, znaša njegova vezavna energija 10^{-3} eV, če pa se to zgodi na drugi, je enaka 2×10^{-3} eV. Na prvi plošči je pri 150 K in 10^5 Pa zasedeno vsako deseto adsorpcijsko mesto. Kolikšna je potem zasedenost adsorpcijskih mest na drugi plošči? Kako se obe zasedenosti spremenita, če tlak plina desetkrat povečamo?